

Prancūzija negali reikalauti iš „Airbnb“, kad ši turėtų nekilnojamojo turto agento profesinį pažymėjimą, nes apie šį reikalavimą nepranešė Komisijai pagal Elektroninės komercijos direktyvą

2019 m. gruodžio 19 d. Sprendime *Airbnb Ireland* (C-390/18) Teisingumo Teismo didžioji kolegija konstatavo, pirma, kad tarpininkavimo paslauga, kurios tikslas – per elektroninę platformą už atlyginimą suvesti potencialius nuomininkus su profesionaliais ar neprofesionaliais nuomotojais, siūlančiais trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, kartu su šia tarpininkavimo paslauga teikiant ir tam tikras papildomas paslaugas, turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31 dėl elektroninės komercijos¹. Antra, Teisingumo Teismas konstatavo, kad privatus asmuo gali prieštarauti tam, kad baudžiamajoje byloje, kurioje pareikštas civilinis ieškinys, jam būtų taikomos valstybės narės priemonės, ribojančios laisvą tokios paslaugos, kurią jis teikia iš kitos valstybės narės, judėjimą, jeigu apie minėtas priemones nebuvo pranešta pagal tos pačios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkto antrą įtrauką.

Ginčas pagrindinėje byloje kilo nagrinėjant baudžiamąją bylą, Prancūzijoje iškeltą pagal *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels* (AHTOP) skundą ir pareiškus civilinį ieškinį bendrovei *Airbnb Ireland*. *Airbnb Ireland* yra pagal Airijos teisę įsteigta bendrovė, administruojanti elektroninę platformą, kuri sudaro galimybę už tarpininkavimo mokestį suvesti, be kita ko, Prancūzijoje profesionalius nuomotojus ir privačius asmenis, siūlančius trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, su tokiose vietose apsigyventi norinčiais asmenimis. Be to, *Airbnb Ireland* siūlo minėtiems nuomotojams papildomas paslaugas, pavyzdžiui, šabloną, kuriame apibrėžiamas jų pasiūlymo turinys, civilinės atsakomybės draudimą, įrankį, skirtą jų nuomojamo būsto kainai įvertinti, ar mokėjimo paslaugas, susijusias su šiomis paslaugomis.

Skundą prieš *Airbnb Ireland* pateikusi AHTOP teigė, kad ši bendrovė ne tik suveda dvi šalis naudodamasi to paties pavadinimo platforma, bet ir vykdo nekilnojamojo turto agento veiklą neturėdama profesinio pažymėjimo, todėl pažeidžia vadinamąjį *Hoguet* įstatymą, kuris Prancūzijoje taikomas nekilnojamojo turto agentų veiklai. *Airbnb Ireland* savo ruožtu tvirtino, kad pagal Direktyvą 2000/31 tokios teisės nuostatos bet kuriuo atveju yra draudžiamos.

Paklaustas apie bendrovės *Airbnb Ireland* teikiamos tarpininkavimo paslaugos kvalifikavimą, Teisingumo Teismas, remdamasis Sprendimu *Asociación Profesional Elite Taxi*², priminė, kad, nors tarpininkavimo paslauga atitinka Direktyvos 2015/1535³ 1 straipsnio 1 dalies b punkte, į kurį daroma nuoroda Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte, nurodytas sąlygas, iš esmės tai yra „informacinės visuomenės paslauga“, atskira nei vėlesnė paslauga, su kuria ji yra susijusi. Vis dėlto kitaip turi būti tuomet, jeigu paaiškėja, kad ši tarpininkavimo paslauga yra bendros paslaugos,

¹ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399)

² 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimas *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15); taip pat žr. pranešimą spaudai 136/17.

³ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1).

kurios pagrindinis elementas yra paslauga, kuriai taikomas kitas teisinis kvalifikavimas, sudedamoji dalis.

Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas nusprendė, kad tarpininkavimo paslauga, kokią teikia *Airbnb Ireland*, atitinka šias sąlygas ir kad dėl tarp tarpininkavimo paslaugos ir apgyvendinimo paslaugos egzistuojančių ryšių pobūdžio negalima atmesti galimybės minėtą tarpininkavimo paslaugą laikyti „informacinės visuomenės paslauga“ ir todėl taikyti jai Direktyvos 2000/31.

Siekdamas pabrėžti tokios tarpininkavimo paslaugos neatsiejamumą nuo apgyvendinimo paslaugų, su kuriomis ji yra susijusi, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, pirma, šia paslauga siekiama ne tik iškart suteikti tokias paslaugas, bet iš esmės pateikti nuomojamų būstų pristatymo ir paieškos priemonę, palengvinančią nuomos sutarčių sudarymą ateityje. Todėl tokia paslaugų rūšis negali būti laikoma paprastu priedu prie bendros apgyvendinimo paslaugos. Antra, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tokia kaip bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama paslauga nėra būtina apgyvendinimo paslaugoms teikti, nes nuomininkai ir nuomotojai tam turi daug kitų kanalų (kai kurie iš jų egzistuoja jau ilgą laiką). Galiausiai, trečia, Teisingumo Teismas pabrėžė, kad nė viename bylos medžiagos dokumente nenurodyta, jog *Airbnb* fiksuotų nuomos kainas, kurių prašo jos platforma besinaudojantys nuomotojai, arba nustatytų didžiausias jų ribas.

Teisingumo Teismas dar nurodė, kad šios išvados negali paneigti bendrovės *Airbnb Ireland* teikiamos kitos paslaugos, nes šios įvairios paslaugos yra teikiamos paprasčiausiai papildomai prie šios bendrovės teikiamos tarpininkavimo paslaugos. Be to, jis nurodė, kad skirtingai nuo tarpininkavimo paslaugų, nagrinėtų sprendimuose *Asociación Profesional Elite Taxi* ir *Uber France*⁴, nei bendrovės *Airbnb Ireland* siūloma tarpininkavimo paslauga, nei papildomos paslaugos neleidžia konstatuoti, kad ši bendrovė daro lemiamą įtaką apgyvendinimo paslaugoms, su kuriomis susijusi jos veikla; taip yra kalbant tiek apie prašomų nuomos kainų nustatymą, tiek apie nuomotojų ar jos platformoje nuomotis siūlomų būstų atranką.

Be to, Teisingumo Teismas išnagrinėjo, ar *Airbnb Ireland* gali pagrindinėje byloje prieštarauti tam, kad jai būtų taikomas įstatymas, apribojantis laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas, kurias ūkio subjektas teikia iš kitos valstybės narės, kaip antai *Hoguet* įstatymas, motyvuodama tuo, kad Prancūzija apie šį įstatymą nepranešė pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antrą įtrauką. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, jog dėl to, kad minėtas įstatymas priimtas anksčiau, nei įsigaliojo Direktyva 2000/31, Prancūzija negalėjo būti atleista nuo pareigos pranešti. Be to, remdamasis Sprendimo *CIA Security International*⁵ motyvais jis nusprendė, kad turi būti pripažinta, jog minėta pareiga, kuri yra procesinis esminio pobūdžio reikalavimas, veikia tiesiogiai. Tuo remdamasis jis padarė išvadą, kad privatus asmuo gali remtis valstybės narės padarytu pareigos pranešti apie tokią priemonę pažeidimu ne tik vykdant prieš jį nukreiptą baudžiamąjį persekiojimą, bet ir nagrinėjant prašymą atlyginti žalą, kurį pateikė privatus asmuo, pareiškęs civilinį ieškinį baudžiamojoje byloje.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁴ 2018 m. balandžio 10 d. Sprendimas *Uber France* (C-320/16); taip pat žr. pranešimą spaudai [39/18](#).

⁵ 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimas *CIA Security International* (C-194/94).